

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002099

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-06-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чудак Олеся Миколаївна

2. Olesia Chudak

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Доктор філософії у галузі права

Дата захисту: 27-05-2025

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Окружний адміністративний суд міста Києва

Код за ЄДРПОУ: 34414689

Місцезнаходження: вул. Петра Болбочана, 8, корп.1, Київ, 01051, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 60

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

Код за ЄДРПОУ: 14163438

Місцезнаходження: вул. Героїв Майдану, буд. 8, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

Код за ЄДРПОУ: 14163438

Місцезнаходження: вул. Героїв Майдану, буд. 8, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.21.65

Тема дисертації:

1. Правове регулювання адміністрування податків та зборів в умовах цифровізації
2. Legal Regulation of Tax and Levy Administration in the Context of Digitalization

Реферат:

1. Дисертація є комплексним науковим дослідженням, присвяченим комплексному аналізу стану правового регулювання адміністрування податків і зборів в умовах цифровізації в Україні, виявленні існуючих правових проблем в цій сфері та розробленні шляхів їх вирішення. За допомогою використання сучасних методів наукового пізнання, на підставі аналізу наукових праць вітчизняних та зарубіжних дослідників, чинного законодавства України та джерел міжнародного права, судової практики, в роботі розкрито сутність та особливості правового регулювання адміністрування податків і зборів в умовах цифровізації, виявлено недоліки та опрацьовано шляхи їх вирішення. У результаті проведеного дослідження у роботі сформульовано низку нових наукових положень та висновків, запропонованих особисто здобувачем, а також пропозицій щодо вдосконалення правового регулювання в зазначеній сфері, які характеризуються новизною. Досліджуючи теоретико-методологічні підходи до визначення поняття «адміністрування податків

та зборів» з урахуванням двох етапів їх формування (з початку 2000-х до 2013 року, коли сформувалися правовий, управлінський та системно-організаційний підходи, та з 2013 і до сьогодні, коли наукові погляди щодо визначення сутності адміністрування податків та зборів змістилися у бік комплексного підходу, який інтегрував раніше окремо виділені аспекти в єдине системне розуміння), вказано, що трансформація таких визначення цього поняття пов'язана з розвитком ринкових відносин, зміною принципів та структури економіки і переосмисленням функцій податкових органів (визнанням їх сервісної функції). Констатовано, що відбувся перехід до цифрового податкового адміністрування – організаційно-управлінської діяльності спеціально уповноважених на реалізацію податкової політики органів державної влади з використанням інформаційних і цифрових технологій та інструментів, яка забезпечена нормативно-правовим регулюванням, що формується на принципах податкового планування, податкового регулювання та податкового контролю та спрямована на реалізацію функцій зазначених органів, дотримання інтересів платників податків, міжвідомчу і міжнародну співпрацю у сфері оподаткування тощо. Виокремлено етапи процесу цифровізації адміністрування податків і зборів (етап впровадження інформаційно-комунікативних технологій в управління в податковій системі (як елементу управління державними фінансами) (1991–2010 роки), етап впровадження ІКТ в адміністрування податків та зборів (2010 – 2020 роки) та етап впровадження інструментів цифровізації в адміністрування податків та зборів (2021 рік – теперішній час)) та досліджено генезис правового регулювання впровадження інформаційних та цифрових технологій в адміністрування податків і зборів на кожному з етапів. Визначено особливості процесу цифровізації адміністрування податків і зборів: 1) послідовне (хоч і нерівномірне) впровадження інформаційних і цифрових технологій та інструментів в податкове адміністрування; 2) еволюція правового регулювання такого впровадження (від хаотичного, фрагментарного і несистемного до стратегічно розробленого з законодавчою деталізацією механізмів впровадження); 3) безпосередній вплив на переорієнтацію функцій податкових органів (від податкового контролю до сервісних); 4) поетапне удосконалення механізмів взаємодії податкових органів і платників податків (від автоматизації збору та обробки даних до електронних сервісів, систем); 5) на правове регулювання цифровізації податкового адміністрування впливають недоліки, притаманні правовому регулюванню цифровізації публічного управління і вони зберігаються на всіх етапах (безсистемність, неузгодженість, конкуренція, колізійність правових норм, відставання від технологічного розвитку, недостатнє врегулювання питань інформаційної безпеки та захисту даних, інтероперабельності та стандартизації для взаємодії різних інформаційних систем, підготовки кадрів для роботи в умовах цифрового податкового адміністрування, створення умов для цифрової нерівності); 6) на останньому етапі цифровізація податкового адміністрування тісно пов'язана з впровадженням міжнародних стандартів у сфері оподаткування; 7) трансформація Державної податкової служби України від органу контролю до цифрової сервісної служби.

2. The dissertation constitutes a comprehensive scientific study, offering a thorough examination of the prevailing state of legal regulation concerning tax and levy administration in the context of Ukrainian digitalization. It identifies existing legal problems in this area and develops solutions for these issues. Utilizing modern scientific research methods and conducting a comprehensive analysis of scientific works by both domestic and foreign researchers, the current legislation of Ukraine, sources of international law, and judicial practice, the study reveals the essence and peculiarities of legal regulation in tax and levy administration under digitalization, identifies shortcomings, and proposes solutions to address them. In light of the research, the author has formulated several novel scientific statements and conclusions based on the research conducted, which have been presented along with proposals for improving the legal regulation in this area. The author conducts a theoretical and methodological study of the concept of “administration of taxes and fees”, with special attention paid to the stages of its development. The analysis encompassed the period from the early 2000s to 2013, a timeframe during which legal, managerial, and systemic-organizational approaches were firmly established. The subsequent phase, extending from 2013 to the present, witnessed a significant shift in scientific perspectives. This shift can be characterized by a transition toward a comprehensive approach that integrates previously distinct aspects into a unified systemic understanding. It is noted that this transformation is linked to the development of market

relations, changes in economic principles and structures, and the rethinking of the functions of tax authorities, including the recognition of their service function. The research indicates a transition to digital tax administration, defined as an organizational and managerial activity of state authorities responsible for implementing tax policy using information and digital technologies and tools. This activity is governed by legal regulations based on principles of tax planning, regulation, and control, aimed at fulfilling the functions of tax authorities, protecting taxpayer interests, and fostering interdepartmental and international cooperation in taxation. This study identifies the stages of the digitalization process in tax and levy administration. Firstly, the period from 1991 to 2010 is characterized by the introduction of Information and Communication Technologies (ICT) in Tax System Management, which is regarded as an integral component of state financial management. Secondly, the implementation of ICT in tax and levy administration was observed from 2010 to 2020. The third stage, which is ongoing, is marked by the integration of digitalization tools in tax and levy administration.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Чудак О. М. Вплив цифровізації на адміністрування податків і зборів в Україні. Право та інновації. 2022. № 2. С. 71–77. URL : <https://pti.org.ua/index.php/ndipzir/article/view/843/653>
- Чудак О. М. Трансформація правового регулювання адміністрування податків і зборів в контексті цифровізації. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: «Юридичні науки». 2023. Т. 34 (73). № 1. С. 106–113.
- Чудак О. М. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності контролюючих органів та його цифрова трансформація. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 11. С. 757–761. URL : http://www.lsej.org.ua/11_2023/184.pdf
- Чудак О. М. Адміністрування податків і зборів: визначення поняття й співвідношення із сумісними категоріями. Juris Europensis Scientia. 2023. № 6. С. 126–130. URL : http://jes.nuoua.od.ua/archive/6_2023/6_2023.pdf DOI : <https://doi.org/10.32782/chern.v6.2023.23>
- Чудак О. М. Напрями розвитку правового регулювання цифровізації адміністрування податків і зборів з огляду на стратегічні цілі реформування податкової системи. Академічні візії. 2024. № 38. URL : <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1698/1576>

Наукова (науково-технічна) продукція: пропозиції до удосконалення національного законодавства

Соціально-економічна спрямованість: удосконалення національного законодавства

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0108U008927 0123U102955

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Самсін Ігор Леонович

2. Samsin Ihor L.

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вища кваліфікаційна комісія суддів України

Код за ЄДРПОУ: 37316378

Місцезнаходження: вул. Генерала Шаповала, 9., Київ, 03109, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рядінська Валерія Олександрівна

2. Valeria Riadinska

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Приватне акціонерне товариство "Вищий навчальний заклад "Національна академія управління"

Код за ЄДРПОУ: 16476880

Місцезнаходження: вул. Ушинського, 15, Київ, 03153, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Краковська Анжеліка Євгенівна

2. Anzhelika Krakovska

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гаврік Роман Олександрович
2. Roman O. Gavrik

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

Код за ЄДРПОУ: 14163438

Місцезнаходження: вул. Героїв Майдану, буд. 8, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сторожук Ірина Петрівна
2. Irina P. Storozhuk

Кваліфікація: к. ю. н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

Код за ЄДРПОУ: 14163438

Місцезнаходження: вул. Героїв Майдану, буд. 8, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Бригінець Олександр Олексійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Бригінець Олександр Олексійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Черняк Олена Юріївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна